

به نام خدا

بانکداری و مدیریت نقدینگی

نویسندگان:

یوسف حسینی

کاوه ایوبی

انتشارات گپ

کتابخانه مرکزی گپ، تهران

کتابخانه مرکزی گپ، مشهد

کتابخانه مرکزی گپ، اصفهان

E.mail: gapnashr@gmail.com

www.gapnashr.com

سرشناسه: حسینی، یوسف، ۱۳۵۷-
عنوان و نام پدیدآور: بانکداری و مدیریت نقدینگی یوسف حسینی،
کاوه ایوبی،

مشخصات نشر: رشت: گپ، ۱۳۹۴.

مشخصات ظاهری: ۱۳۲ ص.: جدول.

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۷۱۹۷-۲۸-۸

وضعیت فهرست نویسی: فیا

یادداشت: واژه نامه

یادداشت: کتابنامه: ص. ۱۲۷-۱۳۲.

موضوع: بانک و بانکداری - مدیریت

موضوع: مدیریت - تدوینگر

شناسه افزودن: یوبی، کاوه، ۱۳۶۰-

رده بندی کنگره: ۱۳۹۰ ب۲ ح۵/۹۱۵ HG

شماره کتابشناسی ملی: ۳۸۰۱۰۰۰

بانکداری و مدیریت نقدینگی

نویسندگان	یوسف حسینی، کاوه ایوبی
ناشر	گپ (گروه انتشاراتی)
صفحه آرای	هنر و اندیشه
نوبت و سال چاپ	اول - ۱۳۹۴
شمارگان	۵۰۰ نسخه
قیمت	۱۱۰۰۰ ریال
شابک	۹۷۸-۶۰۰-۷۱۹۷-۲۸-۸
آدرس ناشر و سفارشات:	۱- تهران - صندوق پستی ۵۹۹۴ - ۱۴۱۵۵ تلفن: ۶۶۴۳۷۳۳۲
مراکز پخش و	۲- رشت - خ حاجی آباد - تلفکس: ۳۳۲۴۴۳۱۵ - ۱۳
ارسال پستی کتاب:	نشر گپ مرکز فروش اینترنتی www.gapnashr.com و ارسال پستی ۶۶۴۳۷۳۳۲ - ۰۲۱

طبق قانون حمایت از مؤلفان و مصنفان، هرگونه کپی برداری، تکثیر کلی یا جزئی از مطالب کتاب، بدون اجازه ی ناشر، پیگرد قانونی را به همراه دارد.

پیشگفتار

بانک‌ها خون حیات اقتصادی یک کشور به حساب آمده از این رو شناخت، نقش و ظایف بانک‌ها در اقتصاد و نحوه کاراتر نمودن این صنعت حیات اقتصادی می‌تواند نقش بسزایی را در پیشرفت و توسعه کشور ایفا نماید، ایجاد و گسترش وابستگی‌های بین‌المللی در بسیاری از جنبه‌های سیاسی و اجتماعی، به ویژه در شرایط جهانی شدن اقتصاد، باعث شده است انگیزه‌های لازم به منظور یکپارچگی سیستم‌های بانکی و مالی از جایگاه ویژه‌ای برخوردار شود. به تبع آن، اهمیت مسائل حسابداری، مدیریت نقدینگی و مدیریت بانکی و درک آن بسیار ضروری شده است. در همین راستا، کنترل و بررسی مستمر اقلام کلیدی ترانزاکشن و ارزیابی مسائل مهم در ترانزاکشن از جمله نقدینگی، توان واریز بدهی‌ها و انعطاف‌پذیری مالی و همچنین تراکم، تنوع، زمانبندی و کیفیت دارایی‌ها و بدهی‌ها بسیار ضرورت دارد. بانک‌ها به واسطه سرمایه‌گذاران و وام‌گیرندگان متعدد با انواع بازارهای پولی و مالی رابطه دارند؛ به همین دلیل، دائماً با ریسک‌های مختلفی روبه‌رو می‌شوند، به طوری که ممکن است ورود به یک بازار و یا خروج از آن، کاهش بازگشت در یک یا چند نوع ریسک را در پی داشته باشد در کتاب حاضر علاوه بر آشنایی با نظریه‌های پولی و بانکی، ابزارها و کارایی سیاست‌های پولی و مالی به شناختی از مدیریت نقدینگی و نسبت‌های مالی در بانک‌ها خواهید رسید که خود می‌تواند علم خواننده را از صنعت بانکداری و نحوه تجزیه و تحلیل شاخص‌های این صنعت تا حد زیادی افزایش دهد.

من لم يشكر المخلوق لم يشكر الخالق اکنون که به یاری خداوند متعال
تهیه مجموعه پیش رو به پایان رسیده است بر خود لازم می دانیم که از
راهنمایی ها و مساعدت های اساتید بزرگوار و عزیزانی که در طول دوران تهیه
این مجموعه بهره برده ایم مراتب سپاس قلبی و تشکر خالصانه خود را داشته
باشیم.

- از استاد فرهیخته جناب آقای دکتر خالد احمدزاده (مدیر گروه کارشناسی
ارشد اقتصاد دانشگاه کردستان)

- دکتر علی ارشدی عضو هیأت علمی پژوهشکده پولی بانکی

- دکتر مسعود کیماسی ریاست اداره کل تحقیقات و برنامه ریزی استراتژیک
بانک ملت

- دکتر صفیاء امینی عضو هیئت علم دانشگاه آزاد واحد سنندج

- مهندس محسن احمدی (سرپرست بانک ملت منطقه کردستان)

- و جناب آقای محمدرضا رضاخانی ریاست محترم بانک ملت شعبه مرکزی
سنندج

رسمه، حسینی، کاوه ایوبی

فهرست مطالب

فصل اول.....	۹
درآمدی بر بانک و مدیریت نقدینگی.....	۹
فصل دوم.....	۱۳
نظریه‌های پولی و بانکداری.....	۱۳
۱- مقدمه.....	۱۳
۲- تعاریف نظری پول.....	۱۳
۲-۱- تعریف سنتی پول.....	۱۴
۲-۲- تعریف فریدمن، میلزمن.....	۱۴
۲-۳- تعریف گرلی و شاو.....	۱۵
۳- تعریف تجاری پول.....	۱۵
۴- خصوصیات پول.....	۱۶
۵- تعاریف پول در ایران.....	۱۷
۶- پایه پولی و منابع و سارف پول.....	۱۷
۷- مدلی برای مکانیسم خلق پول.....	۱۹
۸- انقباض و انقباض در یک سیستم بانکی.....	۲۰
۹- ابزارهای سیاست پولی.....	۲۲
۹-۱- نرخ سپرده قانونی.....	۲۳
۹-۲- نرخ تنزیل مجدد.....	۲۳
۹-۳- عملیات بازار باز.....	۲۴
۱۰- اندازه‌گیری عرضه پول.....	۲۴
۱۱- تغییرات درون‌زای عرضه پول و کارایی سیاست پولی و مالی.....	۲۷
۱۲- عرضه پول در اقتصاد ایران.....	۲۸
۱۲-۱- حجم پول بر اساس دیدگاه نظری.....	۲۸
۱۲-۲- حجم پول بر اساس دیدگاه آماری بانک مرکزی.....	۲۸
۱۳- تبیین رفتارهای مؤثر در عرضه پول.....	۲۹
۱۴- روش‌های جذب سپرده توسط سیستم بانکی.....	۳۴
فصل سوم.....	۳۹
مدل‌های کاربردی حوزه پول و بانک.....	۳۹
۱- مدل کنتکار.....	۳۹
۲- مدل سنداوگوسوامی.....	۴۰
۳- مدل سری رامامورثی.....	۴۲
۴- مدل قطمیری و شرزه‌ای.....	۴۴

۴۵	۵- مدل خان
۴۵	۶- مدل میلر و همکاران
۴۶	۷- مدل امری و همکاران
۴۶	۸- مدل استون و همکاران
۴۷	۸-۱- پایان نامه آقای دهقان
۴۹	۸-۲- محمد باقر دوستی
۴۹	۸-۳- مسعود علیاری
۵۰	۸-۴- حسینی محراب پور
۵۰	۸-۵- محمد محمدی
۵۰	۹- حقیقت داخلی
۵۳	فصل چهارم
۵۳	تسهیلات در نظام بانکی
۵۳	۱- بانکداری
۵۳	۱-۱- بانکداری سرمایه‌داری
۵۶	۱-۲- بانکداری اسلامی
۵۹	۲- نظام بانکداری در ایران
۵۹	۲-۱- شرایط پولی و اعتباری قبل از انقلاب
۶۱	۲-۲- سیر تحولات نظام بانکی بعد از پیرایش انقلاب اسلامی
۶۳	۳- قانون عملیات بانکی بدون ربا
۶۸	۴- بانکداری اسلامی و بانکداری بدون ربا
۶۹	۵- تخصیص منابع
۶۹	۵-۱- نظام اعتباری
۷۰	۶- ابزارهای اعتباری
۷۱	۷- طبقه‌بندی ابزارها
۷۲	۸- نسبت‌های مالی
۸۵	۹- تحولات در نظام بانکداری - بانکداری الکترونیکی
۸۹	فصل پنجم
۸۹	مدیریت نقدینگی؛ شیوه‌ها و مکانیزم
۸۹	۱- مبانی و اصول مدیریت نقدینگی
۸۹	۱-۱- نقدینگی
۹۲	۱-۲- مدیریت نقدینگی
۹۶	۲- شناخت جریان‌ات نقدی اصلی
۹۷	۳- پیش‌بینی جریان‌ات نقدی

- ۳-۱- جریانانات نقدی برنامه‌ریزی شده ۹۸
- ۳-۲- جریانانات نقدی غیر برنامه‌ریزی شده، ولی قابل پیش‌بینی ۹۸
- ۳-۳- جریانانات نقدی غیرمنتظره ۹۹
- ۴- استراتژی بهینه برای مدیریت نقدینگی ۱۰۰
- ۵- روش‌های مدیریت منابع بانک‌ها ۱۰۱
- ۵-۱- روش ادغام وجوه ۱۰۱
- ۵-۳- روش برنامه‌ریزی خطی ۱۰۳
- ۵-۴- مدیریت تعهدات ۱۰۳
- ۵-۵- فروش وام و احیای مدیریت دارایی‌ها ۱۰۴
- ۶- تجربه‌ی مدیریت نقدینگی ۱۰۵
- ۶-۱- نظریه وام‌های تجاری ۱۰۵
- ۶-۲- نظریه انتقال بکری ۱۰۶
- ۶-۳- نظریه درآمد انتقالی ۱۰۶
- ۶-۴- نظریه مدیریت تعهدات ۱۰۷
- ۶-۵- نظریه مدیریت دارایی بدهی ۱۰۷
- ۷- ریسک نقدینگی ۱۰۸
- ۸- شاخص‌ها و نسبت‌های ریسک نقدینگی ۱۱۰
- ۸-۱- نسبت موجودی نقد به مجموعه سپرده‌ها ۱۱۰
- ۸-۲- نسبت مطالبات از بانک مرکزی به مجموع سپرده‌ها ۱۱۰
- ۸-۳- نسبت مطالبات از بانک‌ها به مجموع سپرده‌ها ۱۱۰
- ۸-۴- نسبت تسهیلات اعطایی به مجموع سپرده‌ها ۱۱۰
- ۸-۵- نسبت تسهیلات بلندمدت به سپرده‌های بلندمدت ۱۱۱
- ۸-۶- نسبت اوراق مشارکت به مجموع دارایی‌ها ۱۱۱
- ۸-۷- نسبت سرمایه‌گذاری کوتاه‌مدت به کل دارایی‌ها ۱۱۲
- ۸-۸- نسبت نقد و اوراق مشارکت و مطالبات از بانک‌ها به سپرده‌ها ۱۱۲
- ۸-۹- نسبت نقد و اوراق مشارکت و مطالبات از بانک‌ها به سپرده‌های فرآ ۱۱۲
- ۸-۱۰- نسبت سپرده‌های فرآ به جمع بدهی‌ها ۱۱۲
- ۹- مدیریت ریسک نقدینگی ۱۱۳
- ۱۰- رهنمودهای بانک مرکزی درباره مدیریت ریسک نقدینگی ۱۱۳
- ۱۱- بازده (سودآوری) ۱۲۶
- منابع و مآخذ ۱۲۷**
- ۱- منابع فارسی ۱۲۷
- ۲- منابع لاتین ۱۳۱